

Gülşen-abad

Hasan AKSOY

- Gülşen-abad'ın Dini-Tasavvufî Tahlili ve Sistematik İndeksi
M.Ü. İla. Fak. Dergisi sayı 11'de yayımlanacak).

13 NISAN 1995

ŞEMSEDDİN SIVASI
GÜLŞENABAD

02 MART 1996

91-969386

Aksoy, Hasan.

Gülşen-âbâd, Şemseddin Sivâsi : İnceleme,
metin, sözlük / Hasan Aksoy. -- [İstanbul :
İslâm Medeniyeti Vakfı, [1990]

x, 202, 17 [i.e. 33] p. : ill. : 21 cm. --

(İslâm Medeniyeti Vakfı yayımları ; 3)

Includes text of: Gülşen-âbâd.

Gülşen-Abad

Hasan Aksoy

- Şemsi'nin Gülşen-abad Mesnevisi,
Mar. Üniv. İla. Fak. Dergisi, sayı 3 (1985), s. 123k-
177.

13 NISAN 1995

Gülşen-abad

Şemseddin Sivasi

Y. DOÇ. DR.
HASAN AKSOY

Kitap

- Şemseddin Sivasi, Gülşen-abad,
İst. 1991, XII+202+34 sayfa.

20 MAYIS 1993

70328

DIA...
A-3000

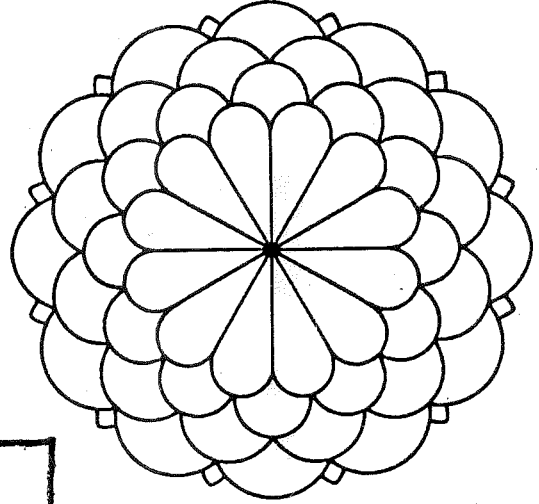
07 EKİM 1991

Şemseddin Sivâsî

Gülşen-âbâd

İNCELEME - METİN - SÖZLÜK

Dr. Hasan AKSOY

Gülşen âbâd (16-27)

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi Kütüphanesi	
Kitap No. :	11715
Sıra No. :	7811-284 FEMİG

İSLÂM MEDENİYETİ VAKFI
Yayımları 3

İSTANBUL-1990

B. GÜLŞEN - ÂBÂD

1. Gülşen-âbâd Tarzındaki Mesnevîler.

Şemseddin Sivâsî'nin *Gülşen-âbâd*'i hacim itibariyle küçük, fakat muhtevâ bakımından hayli geniş mesnevîlerimizdendir. Eser edebiyatımızda numunesi çok olan Attar'ın *Mantıku't-tayr* tarzındaki mesnevîlerden biridir. Sırasıyla *Gülşehri*'nin (yazılış tarihi 717/1317) *Mantıku't-tayr*; Ali Şir Nevâî'nin *Lisânü't-tayr*; Derviş Şemseddin'in *Deh Murg*⁹ (yazılış tarihi 919/1513, Yavuz Sultan Selim'e takdim edilmiştir); Zâîfî Pîr Mehmed (ö. 967/1559)'in *Gülşen-i Sîmurg* (yazılış tarihi 964/1556); Ârifî Mehmed (ö. 971/1563)'in *Ravzatü't-tevhîd* (yazılış tarihi 943/1536); Kadioğlu Şeyh Mehmet'in *İnşirâhu's-sadr* (eser Attar'ınkinin tercümesidir, yazılış tarihi 986/1578); İbrahim Gülşenî (ö. 940/1533)'nin *Sîmurg-nâme*; Fedâî Dede (ö. 1045/1635)'nin

Mantıku'l-esrâr adlı mesnevîleri bu tür eserlerdendir.¹⁰

2. Eserin Değeri ve Önemi.

Aynı zamanda *Bahârü's-süfîyye* ismini de taşıyan eser 557 beyitten müteşekkıl orijinal bir mesnevîdir. Şemsi böyle geniş bir mevzuyu bu hacim içinde anlatabilmeyi denemiş ve bunda da hayli muvaffak olabilmıştır.¹¹ Eser aruz vezninin Hezec bahrinde *Mefâilün/Mefâ-ilün/Feülün* kalıbında nazmedilmiştir.

Gülşen-âbâd tasavvufî mahiyette didaktik bir gayeye matuf olarak nazmedilmiştir.¹² Şair eserinde hakikat sırlarından bahsetmekte, kâinattaki herşeyin asıl varlıktan gelip gene onda yok olduğu hakikatını dile getirmektedir. Kâinatta mevcut olan herşey bizleri ana varlığa, Hakk'a götüreceğ âdetâ birer vasıtaadır. Tarikatlar da işte bu vasitalardan biridir.

Bu eserde mutasavvıf şâir, müridânına sülûk hikmetlerinden dersler vererek, onun ancak tarikatta kat' edeceği seyirler sâyesinde kemâle erebileceğine, olgunlaşabileceğine işâret ediyor. Eserde zikri geçen

9 Eserin yazma nüshaları yedi tanedir: İÜ Ktp., TY, nr. 3814/2; Nuruosmaniye Ktp., nr. 4987/2; İstanbul Belediye Ktp., Muallim Cevdet, nr. K. 365/1; İÜ, Ed. Fak., Türk Dili Ed. Bölümü Seminer Kit., nr. 3796/3; Ankara Genel Kit., nr. 433; DTCF Ktp., nr. 3700; TDK Ktp., nr. A 239. İstanbul Belediye Ktp., Muallim Cevdet nüshasında istinsah edilmiş olan ikinci eser ise Şemsi'nin *Gülşen-âbâd*'idir. Müstensihin Şemsi mahlaslı iki şairin muhteva bakımından birbirine yakın iki mesnevîyi arka arkaya istinsah etmesi hayli enteresandır.

10 Adı geçen mesnevîler için bk. A. Sırrı Levend "Divan Edebiyatında Hikâye", TDAY, 1967, s. 107-108. Bu ve benzeri mesnevîler için bk. İ. Ünver, "Mesnevî", *Türk Dili Türk Şiiri Özel Sayısı II*, s. 439.

11 Eserin önemi ve bazı bilgiler için bk. *Keşfü'z-zunûn*, II, 1505; V. Mahir Kocatürk, *Büyük Türk Edebiyatı Tarihi*, s. 396; A. Sırrı Levend, a.g.e., s. 108; a.mlf., *Türk Edebiyatı Tarihi*, s. 138; İ. Ünver, a.g.e., s. 440, 459.

12 bk. *Hâtîmetü'l-Kitâb*, 549. beyit.